

brandpunt.kro-ncrv.nl

"Moderne slavernij in de Nederlandse horeca"

Tiberiu

5-6 minuten

30 euro voor 10 uur afwassen, 7 dagen per week werken en aan het einde van de maand maar 200 euro op je loonstrook zien staan. Als je naar de rest van je geld vraagt, word je uitgescholden of zelfs geslagen... Of je krijgt het wel, maar zwart. Horecapersoneel in Nederland zegt op grote schaal slachtoffer te zijn van moderne slavernij.

Een paar maanden geleden werden we benaderd door Tiberiu Palade. Een gedreven Roemeen die al twintig jaar zijn geld verdient in de Amsterdamse horeca. Vooral zwart geld, zo blijkt uit de gesprekken die we met hem voeren. Al acht jaar lang strijdt hij om te krijgen waar hij en zijn collega's naar eigen zeggen recht op hebben.

Ik wil een einde maken aan deze misstanden in de horeca, uitbuiting van personeel dat met valse beloftes onder druk wordt gezet. Dit is moderne slavernij

Volgens Tiberiu en zijn collega's worden mensen in delen van de Nederlandse horeca structureel onderdrukt, bedreigd en onder het minimumloon betaald, voor een groot deel zwart. En als je er iets van zegt, sta je meteen op straat. "Ik werd direct ontslagen, ze hebben je niet nodig", aldus Tiberiu.

Geen rechten

Met name in de centra van grote steden zeggen mensen te worden gedwongen voor zes of zeven euro per uur te werken, soms nog minder. En dat lage loon wordt dan ook nog zwart uitbetaald. Als je wat bijverdient tijdens je studie is dat zwarte geld misschien niet zo'n ramp, maar voor mensen met een gezin, die een leven willen opbouwen, wél.

Je kunt geen huis huren of kopen, je kinderen niet naar de crèche brengen. Want daarvoor moet je een loonstrook met toereikend inkomen laten zien. Je krijgt geen vakantiedagen en als je ziek wordt, word je ontslagen en heb je geen recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. En een pensioen bouw je met zwart loon ook niet op. Maar de werknemers kunnen niets anders dan het accepteren, zeggen ze. "Wij hebben ook gezinnen. Er is weinig werk, velen van ons kunnen niets anders dan de horeca. We hebben geen keus, het is of dit of de sociale dienst."

Pinnen? Liever niet

Aan zwart geld komen om het personeel van te betalen blijkt eenvoudig. Het contante geld waar gasten mee afrekenen wordt gewoon weer uit de kassa gehaald. Als er te veel mensen met pin willen betalen, hebben horecabazen een eenvoudige truc: de gast dwingen contant af te rekenen.

Dan moet je zeggen dat het pinapparaat kapot is, of dat we problemen hebben met het internet. Wij moesten gewoon voor de eigenaar liegen. Gasten moesten verplicht met cash betalen

Tiberiu

De rekeningen van die gasten worden vervolgens uit het

kassasysteem gehaald en 'verdwijnen'. Ze worden bijvoorbeeld verbrand of onleesbaar gemaakt, vertelt Tiberiu. Hij verzamelde die bonnen stiekem en laat ons zien hoe vooral de hoge bedragen achterover worden gedrukt.

Tiberiu laat ons zien hoe de horecaondernemers aan het zwarte geld komen waarmee ze hun personeel betalen.

Fraude kost ons 275 miljoen per jaar

Belastingexpert Peter Kavelaars, hoogleraar aan de Erasmus Universiteit en partner bij accountantskantoor Deloitte, kent de verhalen over zwart geld. "Wat zij zeggen is geen incident. Helaas." We vragen hem een schatting te maken van wat de Nederlandse staat jaarlijks misloopt aan belastinginkomsten door al die frauderende horecaondernemers. Zijn schatting komt uit op 275 miljoen euro per jaar. Volgens Kavelaars weten ze bij de

belastingdienst dat dit gebeurt en toch doen ze er niets aan. “Er wordt de afgelopen jaren, decennia eigenlijk al, feitelijk niet gecontroleerd, dat weten heel veel ondernemers ook.”

Instanties weten ervan, maar doen niets

We spreken tijdens dit onderzoek met verschillende horecamedewerkers, meldpunten, onderzoekers en steunpunten; allemaal kennen ze deze verhalen of de slachtoffers. Maar steun van officiële instanties die deze slachtoffers van arbeidsuitbuiting moeten helpen, is er nauwelijks. Volgens directeur van het Coördinatie Centrum Mensenhandel Ina Hut is er veel te weinig aandacht voor het probleem. “Je ziet dat dit vaak als incidenten worden weggezet, terwijl dit echt een structureel probleem is in Nederland waar aandacht voor moet komen en waar we met z’n allen heel alert op moeten zijn.” De werknemers die we spreken, hebben bijna allemaal aan de bel getrokken bij de belastingdienst, gemeente en arbeidsinspectie. Hulp hebben ze naar eigen zeggen nergens gekregen. Ze kunnen, zo vertellen ze ons, geen kant op.

Bekijk hier de reportage:

Advertentie is gepauzeerd

1 van 1

